

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Având în vedere prevederile Tratatului de Aderare a României la Uniunea Europeană, la data aderării, statul român va avea calitatea de contributor la bugetul Uniunii Europene.

Una din resursele bugetului comunitar o constituie contribuția asupra producției de zahăr și izoglucoză. În consecință, România are obligația de a institui un sistem de calcul, colectare și control asupra acestei contribuții.

Pentru funcționarea corectă a politicii agricole comune, a fost necesară organizarea comună a pieței în sectorul zahărului și a izoglucozei.

În cadrul acestei organizări este introdus un sistem de cote pentru producția de zahăr și izoglucoză, care permite asigurarea de o manieră corectă și eficientă a plății integrale a costurilor de lichidare, a surplusurilor rezultate din raportul între producția comunitară și consum, chiar de către producători și respectarea obligațiilor asumate de Comunitate în temeiul acordurilor încheiate cu Organizația Mondială a Comerțului.

Gestionarea cotelor de producție a zahărului este o atribuție determinată în Regulamentul Consiliului nr.1260/2001 privind organizarea comună a pieței zahărului.

În sectorul zahărului, cotele de producție se acordă fiecărei întreprinderi pe baza principiului producției reale a acesteia, pe parcursul unei anumite perioade de referință.

În ceea ce privește garantarea principiului răspunderii financiare este introdus un sistem de autofinanțare prin contribuțiile producătorilor, realizate prin plata unei contribuții la producția de zahăr și izoglucoză, diferențiată pe cote.

Această contribuție asupra producției de zahăr și izoglucoză face parte din categoria resurselor proprii tradiționale ale bugetului comunitar, venituri care aparțin acestuia, deși sunt colectate de către statele membre.

2. În vederea acoperirii riscurilor financiare care decurg din garantarea de către stat a împrumuturilor contractate de persoane juridice de la instituții creditoare precum și din împrumuturile contractate direct de stat și subîmprumutate beneficiarilor finali, Ministerul Finanțelor Publice constituie fondul de risc.

În cadrul împrumuturilor externe garantate de stat sau subîmprumutate, Ministerul Finanțelor Publice plătește în calitate de garant sau împrumutat, din fondul de risc, la termenele scadente, contravaloarea în lei a sumelor în valută necesare în vederea rambursării împrumutului, plății dobânzii, comisioanelor și a altor costuri aferente împrumuturilor externe, în cazul în care beneficiarii de împrumuturi externe garantate de stat și/sau contractate de stat și subîmprumutate nu pot asigura integral sau parțial sumele datorate. Aceștia transmit Ministerului Finanțelor Publice o cerere de plată și probează în scris, cu documente justificative, respectiv extrase de cont bancare din ziua precedentă, declarând pe propria răspundere, cu cel puțin 10 zile calendaristice înainte de data scadenței la extern, asupra lipsei disponibilităților bănești necesare achitării sumelor scadente.

Debitelor rezultate din plata de către Ministerul Finanțelor Publice a ratelor de capital, dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente creditelor externe, precum și din neplata comisioanelor la fondul de risc li se aplică reglementările legale în vigoare referitoare la colectarea creanțelor fiscale, urmând ca recuperarea acestora să se efectueze de organele fiscale competente.

3. Fondul de Contrapartidă este constituit din contravaloarea în monedă națională a ajutoarelor economice nerambursabile, oferite Guvernului României, începând cu anul 1990, de guvernele unor donatori externi (Uniunea Europeană, Guvernul Confederației Elvețiene, Guvernul SUA, Guvernul Japoniei, etc.), sub forma unor programe de import, precum și de asistență financiară, în scopul sprijinirii unor sectoare importante ale economiei românești.

În cadrul programelor de import, Guvernul României constituie Fondul de Contrapartidă din contravaloarea în monedă națională a bunurilor și serviciilor pe care le vinde pe piața internă sau unor agenți economici conveniți cu donatorii.

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.794/1997, Fondul de Contrapartidă este administrat de Ministerul Finanțelor Publice.

Ca urmare, contravaloarea în lei a importurilor efectuate de beneficiarii români se virează în contul Fondului de contrapartidă, gestionat de Ministerul Finanțelor Publice. Suma, astfel depozitată, urmează a fi utilizată, în scopul dezvoltării economice și sociale a României, fiind alocată pentru finanțarea unor proiecte în domenii prioritare, cu consultarea prealabilă între autoritățile celor două guverne.

Având în vedere faptul că unii beneficiari ai importurilor efectuate în cadrul proiectelor derulate prin Fondul de Contrapartidă, au datorii restante la plata sumelor cuvenite acestui fond, pentru recuperarea creanțelor rezultate Ministerul Finanțelor Publice trebuie să apeleze la dispunerea de măsuri pentru încasarea obligatorie a acestora.

Întrucât până în prezent nu au fost prevăzute concret, în nici un act normativ, instituțiile competente prin intermediul cărora să aibă loc urmărirea și realizarea recuperării creanțelor, rezultate din contravaloarea în lei a ajutoarelor economice externe nerambursabile, datorate Fondului de Contrapartidă de către beneficiarii acestora, este necesar a se nominaliza, în acest sens, Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili București și direcțiile generale ale finanțelor publice locale.

4. În baza Hotărârii Guvernului nr.850/1999, în anul 2002 Ministerul Sănătății a încheiat cu Volksbank România S.A acordul de împrumut nr.7122/2002, precum și contractul de execuție de lucrări cu firma Siemens. Lucrările trebuiau finalizate până la sfârșitul anului 2004, dar din motive obiective și subiective, termenul nu a fost respectat. Deoarece contractul de execuție este încă în derulare, iar din valoarea împrumutului (64,8 milioane EUR) nu s-au utilizat până în prezent decât 11,8 milioane EUR, pentru finalizarea lucrărilor de execuție este necesară prelungirea valabilității de utilizare a împrumutului, precum și modificarea Scrisorii de garanție emisă de Ministerul Finanțelor Publice.

Legislația actuală, respectiv Legea datoriei publice nr.313/2004, nu mai permite emiterea garanțiilor guvernamentale pentru instituțiile publice (centrale și locale), decât dacă rambursarea împrumutului se efectuează din resurse proprii. Ministerul Sănătății nu dispune de resurse proprii, ci numai de alocații anuale de la bugetul de stat. Pe de altă parte, nu este reglementată juridic speța în care o garanție emisă anterior poate fi modificată ulterior apariției Legii nr.313/2004, precum și finalizarea documentației aferente unor acte normative privind garantarea împrumuturilor angajate de instituțiile publice centrale, care și-au produs parțial efectele în perioada anterioară, dar continuă să și le producă și în perioada următoare, antrenând anumite costuri suplimentare, în cazul nostru comisionul de rearanjament.

Din considerentele expuse mai sus, pentru a se putea achita comisionul de rearanjament, condiție pentru extinderea valabilității împrumutului acordat de firma Volksbank România S.A și a se putea asigura finalizarea lucrărilor la Spitalul Colțea, a fost necesară introducerea unei secțiuni speciale în prezentul act normativ. În acest mod, Ministerul Sănătății va putea dispune de fondurile necesare reabilitării Spitalului Colțea și va putea îmbunătăți calitatea serviciilor de sănătate oferite populației în cadrul acestei unități sanitare.

5. Prin propunerea de modificare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.63/1999 cu privire la gestionarea fondurilor nerambursabile alocate României de către Comunitatea Europeană, precum și a fondurilor de cofinanțare aferente acestora, aprobată prin Legea nr.22/2000, cu modificările și completările ulterioare, se urmărește crearea posibilității pentru Fondul Național de Preaderare :

- să efectueze plăți pentru finanțarea costurilor neeligibile (diferențe de curs valutar, costuri bancare, etc.) ocazionate de implementarea programelor SAPARD și ISPA mediu;

- să efectueze plăți pentru asigurarea cofinanțării din bugetul de stat aferentă contribuției financiare nerambursabile a Comunității Europene în cadrul programelor Phare, ISPA mediu;

- să efectueze plăți din fondul pentru indisponibilități temporare în cadrul programelor Phare și SAPARD.

6. În conformitate cu prevederile art.4 lit.a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.249/2000 privind constituirea și utilizarea Fondului special pentru produse petroliere, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.382/2002, din fondul special pentru produse petroliere va fi acoperită suma de 12.733 mld. lei, reprezentând echivalentul în lei al sumei de 507,3 mil. USD calculat la cursul valutar de 25.100 lei/dolar și preluată la datoria publică, conform prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.72/1997 privind regularizarea datoriei fostei Companii Române de Petrol, aprobată cu modificări prin Legea nr.32/1999, cu modificările ulterioare.

La data creării datoriei publice conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr.72/1997, echivalentul în lei al sumei de 507,3 mil. dolari SUA a fost determinat pe baza cursului valutar de 7.032 lei/dolar, la care s-au adăugat dobânzi în valoare de 932,7 mld. lei rezultând o datorie publică internă de 4.500 mld. lei .

În conformitate cu prevederile art.11 din Normele metodologice privind utilizarea fondului special pentru produse petroliere, aprobate prin Hotărârea de Guvern nr.1341/2001, plățile se vor efectua în lei și vor reprezenta echivalentul sumelor în dolari la cursul de schimb din data plății.

Astfel, se propune completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.249/2000 privind constituirea și utilizarea Fondului special pentru produse petroliere, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.382/2002, în vederea reglementării destinației sumelor care exced datoriei publice interne creată în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.72/1997.

7. Art.1 alin.2 pct.10 din Legea nr.122/2005 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.119/2001 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Comerciale Combinatul Siderurgic „Sidex” – S.A. Galați, prevede plata unei dobânzi anuale de 7,24% plus o marjă de 1% aplicată numai asupra plăților pe care le va efectua Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de garant, începând cu 1 ianuarie 2005, în cadrul creditului extern contractat de Societatea Comercială Combinatul Siderurgic „Sidex” – S.A. Galați de la Banque Naționale de Paris.

Totodată, la art.1 alin.(1) pct.10 din Legea nr.122/2005, se prevede ca prin derogare de la prevederile legale, Ministerul Finanțelor Publice va plăti în continuare,

în numele societății, ratele de capital, inclusiv dobânzile și comisioanele aferente, rezultate din contractele de împrumut extern cu garanția statului.

Urmare deciziei Comisiei Europene prin care se interzice acordarea ajutorului de stat începând cu 1 ianuarie 2005, este necesară modificarea art.1 alin.(2) pct.10 din Legea nr.122/2005, în vederea calculării unei dobânzi la nivelul pieței pentru toate sumele plătite de Ministerul Finanțelor Publice în cadrul creditelor externe contractate cu garanția statului de către Societatea Comercială Combinatul Siderurgic „Sidex” – S.A. Galați.

Având în vedere că S.C. Mittal Steel S.A. și-a exprimat intenția de a rambursa anticipat următoarele două scadențe rămase de plată către Banque Nationale de Paris, în datele de 21 decembrie 2005 și 21 iunie 2006, este necesară și modificarea art.1 alin.(1) pct.10 din Legea nr.122/2005.

8. Prin Legea nr.468/2004 pentru ratificarea Aranjamentului Stand-by de tip preventiv dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit la București și la Washington, prin Scrisoarea Primului – Ministru al României și a Băncii Naționale a României din 22 iunie 2004, și decizia Consiliului Executiv al Fondului Monetar Internațional, din 7 iulie 2004, a Memorandumului de politici economice și financiare pentru perioada 2004-2006, precum și a Memorandumului tehnic de înțelegere, România și-a asumat la cap.III lit.B pct.20 amendarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.146/2002 privind formarea și utilizarea resurselor derulate prin trezoreria statului, aprobată cu modificări prin Legea nr.201/2003, cu modificările și completările ulterioare, în sensul prevenirii acordării de noi împrumuturi de la Trezoreria Statului către întreprinderile de stat.

Având în vedere cele de mai sus reglementarea cuprinsă în prevederile din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.146/2002, de la art.7 alin.(2) lit.d) „acordarea altor împrumuturi pe bază de hotărâre a Guvernului” este necesar a fi abrogată, și pe cale de consecință apare necesitatea modificării prevederilor art.7 alin.(3) în sensul eliminării modului de stabilire al nivelului ratei dobânzii pentru împrumuturile acordate pe bază de hotărâre de Guvern.

Având în vedere creșterea complexității operațiunilor derulate prin trezoreria statului, se impune reglementarea posibilității ca această instituție să perceapă comisioane atât pentru operațiunile de plăți dispuse din conturile agenților economici și instituțiilor publice cât și pentru alte servicii prestate de trezorerie la solicitarea titularilor de cont.

9. Legea nr.297/2004 privind piața de capital nu cuprinde nici o prevedere expresă cu privire la pragul de deținere de către o persoană a acțiunilor emise de către societățile de investiții financiare rezultate din transformarea fondurilor proprietății private. Astfel, pragul de deținere a acțiunilor de către o persoană a rămas, până în prezent, la toate cele cinci societăți de investiții financiare, de 0,1%, potrivit statutelor sau actelor constitutive, după caz.

Limitarea, la acest nivel, a pragului de deținere a acțiunilor face deosebit de dificilă exprimarea voinței majorității acționariatului. Aceasta a dus, permanent, la un

dezechilibru între rolul acționariatului, care a rămas secundar și cel al managementului. Difuzia excesivă nu permite acestuia un real control asupra structurilor executive ale respectivelor societăți.

Limitarea de 0,1% a pragului de deținere creează dificultăți nu numai în procesul de coagulare a acționariatului și de exercitare a capacității sale de decizie, dar și asupra creșterii potențialului de tranzacționare a acțiunilor societăților de investiții financiare pe bursă. Astfel, valoarea de piață a acțiunilor este mult mai redusă decât valoarea reală ce ar rezulta din vânzarea activelor acestor societăți. În plus, în ultima perioadă, asistăm la tentative de coagulare a acționariatului, care în încercarea de a eluda prevederile legii, folosesc strategii netransparente, de tipul preluării ostile.

Pentru a îndrepta mecanismele de funcționare a celor cinci societăți de investiții financiare la cerințele economiei de piață, pentru a așeza pe baze corecte raporturile dintre acționariat și management și pentru a da transparență inițiativelor de coagulare a acționariatului păstrând caracterul de organism de plasament colectiv, în Senat a fost promovată o inițiativă legislativă prin care s-a propus introducerea majorarea limitei de deținere de acțiuni de la 0,1% la 1%, cerință ce urmează să fie introdusă, potrivit legii, în statutele societăților respective, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe, în caz contrar devenind aplicabile de drept.

Trebuie precizat că proiectul a fost adoptat de către plenul Senatului în data de 30 iunie 2005, în prezent fiind transmisă la Camera Deputaților, în vederea adoptării - așa cum se arată în Raportul Comisiei pentru buget, finanțe și bănci nr.XX/768/23 iunie 2005 aceste prevederi au caracter ordinar, iar camera decizională este Camera Deputaților.

Pentru a fi adoptate și puse în aplicare măsurile prevăzute anterior în regim de urgență, până la elaborarea raportului de țară, propunem adoptarea acestor prevederi în cadrul Ordonanței Guvernului privind unele măsuri financiare.

10. Ordonanța Guvernului nr.57/2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.324/2003, cu modificările ulterioare, stabilește cadrul legal și modalitățile de finanțare a acestei activități.

Prin Legea nr.324/2003 s-a stabilit ca fondurile alocate acestei acțiuni de la bugetul de stat pentru acțiunile finanțate pe bază de programe, precum și pentru celelalte cheltuieli, stabilite în condițiile legii, să reprezinte cel puțin 0,8% din P.I.B.

Aplicarea acestei prevederi ar presupune în anul 2006 un efort bugetar de circa 23.800 miliarde lei, cu circa 16.500 miliarde lei mai mult decât este prevăzut în bugetul de stat aprobat pe anul 2005.

Deoarece efortul bugetar de creștere a alocațiilor cu circa 16.500 miliarde lei pentru anul 2006 nu poate fi susținut, s-a propus cuprinderea în prezenta ordonanță, ca prevederile referitoare la alocarea de la buget a unui procent de minim 0,8% din P.I.B. pentru cercetare să se suspende până la data de 31 decembrie 2006.

11. Prin Ordonanța Guvernului nr.86/2003 privind reglementarea unor măsuri în materie financiar-fiscală, aprobată cu modificări și completări prin Legea

nr.609/2003, cu modificările ulterioare, la secțiunea XIII a fost reglementată emiterea scrisorilor de confort. Astfel, conform actului normativ susmenționat, Ministerul Finanțelor Publice împreună cu alte ministere sau autorități ale administrației publice centrale coordonatoare ale activităților economice au fost autorizate să emită scrisori de confort. După intrarea în vigoare a acestei Ordonanțe, o serie de instituții finanțatoare au solicitat Ministerului Finanțelor Publice, ca împreună cu alte ministere, să emită scrisori de confort în scopul susținerii finanțării unor proiecte, al căror beneficiar erau fie companii fie chiar ministerele respective. Prin emiterea acestor scrisori de confort, Guvernul și-a afirmat sprijinul pentru îndeplinirea obligațiilor financiare în conformitate cu contractele de finanțare, prin asumarea unor obligații de diligență.

Pentru o parte a tranzacțiilor care au fost colateralizate de scrisori de confort emise de Ministerul Finanțelor Publice împreună cu alte ministere, au fost emise Hotărâri ale Guvernului, prin care se prevedea, în general, autorizarea împrumutului respectiv, emiterea unei scrisori de confort pentru finanțarea respectivă de către Ministerul Finanțelor Publice și ministerul de resort coordonator al companiei împrumutate, precum și sursele de rambursare ale acestor împrumuturi. Astfel, se specifică faptul că rambursarea obligațiilor decurgând din tranzacțiile respective urmează să se facă din surse proprii și în completare, din surse aprobate anual în acest scop în bugetul ministerului coordonator.

În acest context, până în prezent, Ministerul Finanțelor Publice a emis scrisori de confort pentru finanțări în valoare de 10.257 miliarde ROL, 338.258.364 EUR și 314.928.760 USD.

Experții Fondului Monetar Internațional au atras atenția asupra faptului că Guvernul trebuie să aibă în vedere respingerea solicitărilor de a emite scrisori de confort (pe care experții le consideră sinonimul unor garanții indirecte) pentru autorități ale administrației publice centrale sau companii al căror buget de venituri și cheltuieli reprezintă o parte componentă a bugetului de stat, care pot afecta major nivelul anual stabilit al deficitului bugetului general consolidat.

De asemenea, în cadrul vizitelor anuale întreprinse de agențiile de rating, acestea și-au exprimat îngrijorarea în ceea ce privește creșterea numărului unor astfel de angajamente asumate de către Guvern.

Având în vedere cele prezentate, se propune abrogarea prevederilor cu privire la autorizarea Ministerului Finanțelor Publice de a emite scrisori de confort împreună cu alte ministere sau autorități ale administrației publice centrale coordonatoare ale activităților economice.

12. Având în vedere faptul că din analiza dispozițiilor Capitolului 1, Secțiunea a 6-a din Ordonanța Guvernului nr.10/2005 privind reglementarea unor măsuri financiare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.146/2005, se constată că prevederile cuprinse în alin.(3) al art.13 nu sunt corelate cu dispozițiile art.13 alin.(1) și art.17 alin.(3), prin urmare se propune abrogarea alin.(3) al art.13 din actul normativ susmenționat.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind reglementarea unor măsuri financiare, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, în temeiul art.1 pct.II poz.3 din Legea nr.209/2005 privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe.

PRIM – MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', written over the printed name below.

Călin Popescu – Tăriceanu